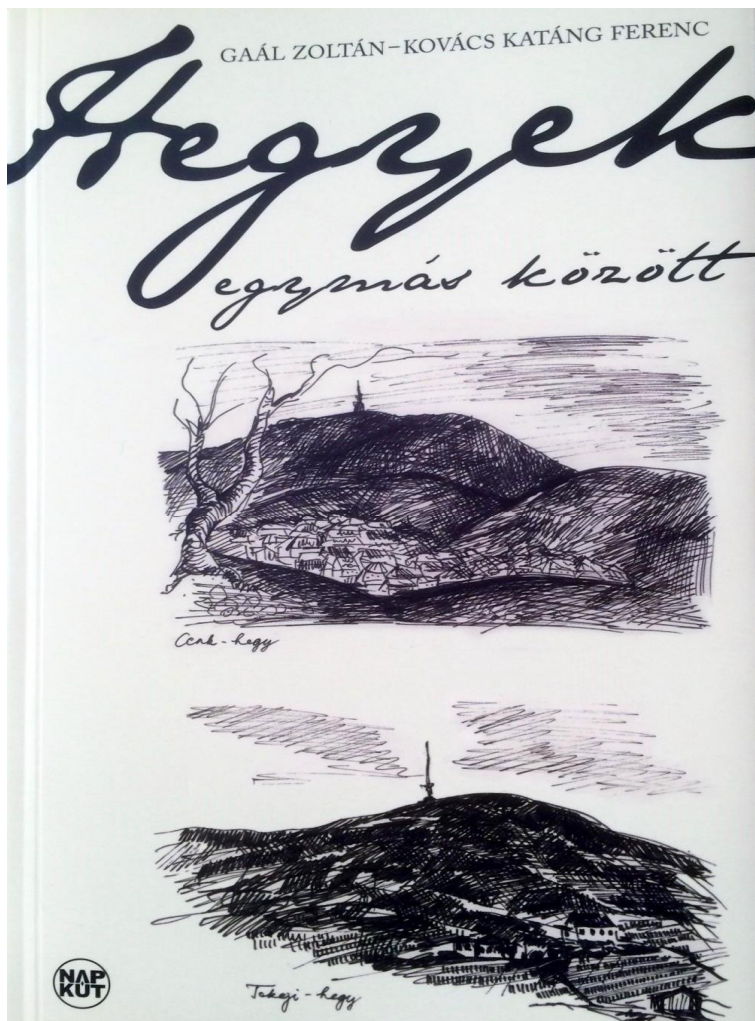

Gaál Zoltán – Kovács katáng Ferenc:

A héten már a harmadik ó nem túl rossz -ó animációs kisfilmet látom a párbeszéd haláláról. Az emberek mobiltelefonjukba bújva lépnek át a másikon, érzéketlenek, élettelenek, megértés nélkül mennek tovább, a billentyűzet kattogásán kívül semmit sem hallani. Megnézzük, egyetértünk, megosztjuk ó interneten. Mobilon. Egy szó nélkül. Tényleg elég disztópikus, a s vonaló végén lehet, hogy nincs senki.

Itt van el ttem egy versben írt párbeszédkötet. Illetve kett , mert ez, a Hegyek egymás között már a második. Az el z ben, a Fák egymás között cím kötetben a vadalmafa és a fehér akác beszélgetett, most a Cenk-hegy és a Tokaji-hegy. Nem teszem idé z jelbe. Beszélgetnek. ŐBennükö (ezt igen) két költ , a Svédországban él Gaál Zoltán és a második otthonánál Norvégiát választó Kovács katáng Ferenc. Ezzel vitatkoznának, mármint, hogy költ ként konferáltak be, pedig csak, ahogy olvassuk, mustrálgatják a világdrámát.

Szóval. Beszélgetnek. Nem egymásba f zik a verseket, kikényszeredett végszókba kapaszkodva, hanem valódi párbeszédet folytatnak egymással. Egyikük ír, reflektál, a régmúltra vagy a mindennapokra, aztán útjára engedi a gondolatfolyamot. A másik valahol felveszi, érzékeli-megéri és folytatja. Nem jön könnyen a szó, nem csilingelnek a rímek, nem olyan egyszer ez: Kénytelen-kelletlen nekilátok /

Kezemben toll / írnom kell valamit (GZ) és Hétköznapok pörgésében / csip-csup dolgok közepette / vers vers vers (KkF). De aztán átlátunk: innen oda, onnan ide, Brassótól és Nyíregyházától a Skandináv-félszigetig. És tovább. Innen jó messze el lehet látni. Családfám szívós gyökerei a Föld skorába nyúlnak vissza. Belgrádtól San Francisco meleg negyedéig nem t nik hosszúnak az út, természetes, hogy utazunk, de nem csak id ben és térben, hanem befelé is: Isten így / isten úgy / ördög ide / ördög oda / Ne rejt z zünk hátunk mögé / Próbáljunk szembenézni önmagunkkal (GZ). Néztél már tükörbe? / ... / atomjait tükrözi / gyarló emberi testnek (KkF)

Hegyek egymás között

Gaál Zoltán a távolságtartóbb, a jelenre kívülről, a múltból belülről figyel, ami nem annyira az a 15 év elny, mint inkább az alkat. A szereposztást a sors intézi. Követi, hogy a dolgok miképpen alakultak, de nem avatkozik be. Szemlél, nem bosszankodik, bár hajlandó küzdeni: Felesküdttem / Tellus szabad polgára vagyok / Hiába próbálkoztok velem / Nem öltöm magamra önként a kényszerzubbonyt. Önmaga helyett Haydn-nal csodálkozik rá az idők változására (biztos nagyon meglepő). Tudatosan senkivé válni / egy világrendben / ahol mindenki valaki akar lenni / rém nehéz feladat.

Kovács katáng Ferencsel leginkább ott vagyunk valahol. A szülői házban, a nyíregyházi vagy az oslói utcán, vonaton, színházban, vetítésen, kiállítás megnyitón, egyetemen, a jelenkori európai politika kocsiján. Oly nagy a világ / nem férni el benne / Vagy hol is vagyunk? Inkább úton. Állomásokon. Haza vagy hazulról / Köztes állapot. Hova látunk? Néztél már önmagadba? / Webkamera-szemmel / agyteker szövevényben / binárisan kódolt jelzőn.

Vagyis ugyanott vagyunk. Van miről beszélni. Van közös talaj, mint a fának és közös föld, mint a hegyeknek (elütöttem, és hegeket írtam, gondolkodtam, benne hagyjam-e). A hazai objektumok, korábban a fák, most a hegyek, egy nyelven beszélnek, közös a jel, a beszédhelyzet, a szituáció, a csatorna. Létrejön valami újfajta, hiánypótló kommunikáció, mobilnak mobil, vékony kis kötetben. Hétköznapi nyelven megszólalni apró kis ügyekről, mégis, vagy éppen, csak és kizárólag ezért, tükröt tartva, nem mindenkinek sikerül így, mint a két szerzőnek. Kérdés, hogy beszállunk-e a társalgásba, van-e közös nyelv és az adásra leszünk-e vevők?

Szeszélyesen hullámzó sorok / szavakkal kódolt üzenetem / netán tán eljut / valamikor / valakihez (GZ)

Válaszd az igaz utat / még ha rögzösb is! / Nos, ez végképp kínai / a desszert nemzedék fiainak (KkF)

Napkút Kiadó, Budapest, 2016.

A kötetben szereplő rajzokat és a borítót Trencsényi Diána készítette.

Bancsik Ágnes

